

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Cuiusmodi fuerit fides in B. Thoma salutaris, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

Fides vera
quanti sit
meriti.

1. Cor. 9.
Fides vera
cur apud
Deum sit
tanti meriti.

significat Christum sedere ad dexteram patris, hoc est, æqualis esse Deo Patri. Hoc in illa subita perturbatiōe iuxta ac exultatione nondū capiebat B. Magdarena. Quærebat enim corpus eius sublatū, vti illius haberet curā. Quod nō fecisset si perfectè credidisset. At Thomas a postolus perfectè credidit, ideo rāgere meruit. In illius enim corde ad Patrē ascēderat Dominus, Patri credebatur æqualis, quando dicebat: Dominus meus, & Deus meus. Deinde ad consolationem futurorum, Beati, inquit, qui non viderunt, & crediderūt. Quasi diceret: Non opus est, vt quisquā conqueratur, existetur ve, quod me nō viderit in carne resurrexisse. Maior est enim horum fides, potiorq; qui, me non videntes crediderunt, atq; hi sunt propterea beatiores. Maximū enim, aut inter maxima vnū, quo mereri nos facit Deus, est fides. Et videmus quomodo propter nos, ad vtilitatemq; nostrā, Deus omnia abscondit & reuelat per fidem. Parum hic, aut propemodū nihil scimus de futuris, sed credimus ea tantum: quod multo nobis est fructuosius, quā scire. Scire enim quid habet laudis aut meriti, cuius habes experimentum? Porro, fides difficultatem habet credendi quod non vides, quod non intelligis, quod denique non capis: sed ideo credis, quia Deo summo maximo & optimo te & tua cuncta subijcis, captiuans intellectum tuum in obsequium Christi. Nisi enim credere difficultatem haberet, non tanti esset meriti fides. Iam verò quo maiorem habet difficultatem vt possit credi, minusq; de persuasionē humana, puta cum res sit tam ardua, vt humano non possit persuaderi ingenio, nisi per fidem crederetur Dei verbo, eo magis est meritum fidei. Quam integram firmamq; nobis largiatur Dominus noster Iesus Christus, qui est benedictus in secula. Amen.

Euangelium hoc idem reperies studiose Lector, etiam elucidatum cum egregio de pace multiplici Sermone in prima parte de Tempore, scilicet, in octauis Paschæ.

SERMO IN EODEM FESTO.

*Cuiusmodi fuerit fides in B. Thoma
salutaris.*

Hebr. 11.

Fides ad salutem necessaria quæ Galat. 5.

Noli esse incredulus, sed fidelis. Ioannis vigesimo. Si Paulo credimus, sine fide impossibile esse placere Deo, non debemus mirari, si vel Thomæ sancto Apostolo, vel nostrum cuiuslibet præcipiatur: Noli incredulus esse, sed fidelis. Hoc enim præcipitur, quod ad eum nobis est necessarium, vt absque illo saluari poterit nemo. Est igitur fides omnibus necessaria, non tamen quælibet fides saluare potest, sed ea tantum, quæ charitate ardet, & quæ per dilectionem operatur. Si enim credis Christum propter te natum, propter te mortuum, propter te resurrexisse, & non obiederis eius voluntati, nec ea vitaueris, quæ prohibet, non potest hæc te fides saluare. Quare? Quia charitati non est coniuncta. Neque enim sola fides tibi est necessaria, sed etiam spes & charitas. Vnde si credis, & non diligis, nihil tibi blandiaris de fide: quia fides hæc absque charitate mortua est, neque

neque ardens. Est enim similis candelæ ardenti fides charitati coniuncta, quæ lucet, tibi viam ostendens in tenebris, ne offendas. At verò, si candela exiustata fuerit, manet primo quidem quasi fauilla in elychnio quædam ignea, sed non calefacit, nec lucet, qua videas aut discernas. Ita fides, quam exustat amor priuatus, aut mundanus, extinguitur, vt ibi non sit fidei adiuncta charitas, sed nuda fides tantum, quæ neque luceat, aut ardeat ad præbendū calorem. Hæc fides ociosa est, mortua est, & informis, quæ stat cum peccato mortali. De hac dicit Iacobus in epistola. *Quid proderit fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat? Nunquid poterit fides saluare eum? Tu credis, qui vnus est Deus. Bene facis. Et demones credunt, & contremiscunt: non tamen ex hac proficiunt ad salutem, quia non diligunt. Non diligentes autē, nec operari possunt opera ad beatitudinem fructuosa. Quomodo igitur corpus mortuum est, quod spiritu caret & vita, ita fides mortua est, quæ charitate caret in opera mouente. Viuat igitur fides per charitatem, & charitas prodat operationem necesse est. Operationem hic voco actionem & conatum, siue in operatione bonorum operum, siue in abstinentia malorum operum, siue in confessione ac luctu peccatorum, siue in Dei laude, operumque eius, ac beneficiorum, gratiarumque actione, ac confessione. Huiusmodi fidē viuam, charitatique coniunctam, Christus Thomam habere voluit, quando dixit: Noli esse incredulus, sed fidelis. Quod intelligens Thomas quoque, in actum fidei mox prorupit, hoc est, in confessionem, dicens: Dominus meus, & Deus meus. Deinde quoque post Domini ascensionem ac Spiritus sancti missionem, cum Thomas esset in Cæsarea, illumque Dominus mitteret in Indiam: quamuis Indos ægrè accederet: propter Domini tamen voluntatem libenter obediuit. Siquidem Christo illi apparente, & dicente: Rex Indiæ misit quæstum archiepsam, quo volo, vt accedas. Cui Thomas. Quocumque, inquit, Domine volueris mitte me, præterquam ad Indos: Cui cum respondisset Dominus. Vade securus, quia ero tecum. (Nam cum Indos conuerteris, cum palma martyrij venies ad me.) Thomas quātocius respondit: Dominus meus es tu, & ego seruus tuus: fiat voluntas tua. Vide hic cuiusmodi in Thoma fuerit fides. Num vt ocio vacaret, nemini que prodesset? Num vt duntaxat credens Iesum, iuxta suum affectum siue delectum deinceps viueret? Minimè. Sed fuit in eo fides. vt dixi) vera, viuens, ardensque, atque impellens, qua credidit Deum, Dei que Filium Dominum Iesum. Hæc docuit illum, hæc illum excitauit, stimulauitque, vt quem crederet Deum ac Dei Filium, adoraret vt Deum, coleret vt Deum, honoraret, diligeretque vt Deū, obtēperaret quoque vt Deo. Hæc fides vera fuit fidelis, & salutaris. Vide igitur iam in S. Thoma quomodo ipse credens Dei Filio obediuit. Vide ad que opera Domino se resignauerit. Næpe ad exiliū inter barbaros, ad famem, sitim, labores, derisiones, pœnas & ad mortem. Hæc enim illi, omnia euenerunt inter prædicandum. Hæc pertulit alacer & lætus, quia non solum, fide, sed etiā charitate plenus erat. Gaudebat in tribulationibus, gaudebat pro nomine Iesu contumeliā pati, exultabat pro Christo mori: nō ob aliud, quam, quia amabat eū, in quem credebat, in quem sperabat. Hoc porro desiderium moriendi pro Christo Thomæ non fuit nouum, sed quando hic Christum sequebatur in terris ambulātem, nihilominus*

Fides vera quomodo candelæ ardenti comparatur.

Fidem veram quænam exsufflent.

Iacob. 2. Ibidem. Fides mortua & informis quæ sit.

Fides viuā quæ sit.

Cuiusmodi fidem salutarem habuerit S. Thomas.

Obedientiā fidei S. Thomæ qualis fuerit.

Fides adfā quæ sit.

Obedientiā S. Thomæ quam fuerit magna.

ACor. e.

- cum Christo cupiebat mori. Siquidem ægrotante Lazaro, miserunt sorores duæ Martha & Maria ad Iesum nunciantes: *Domine ecce quem amas infirmatur.* Itaque Domino dicente: *Eamus in Iudæam iterum,* dixerant Apostoli trepidantes: *Domine, iam querebant te Iudæi lapidare. & tu iterum vadis illic?* Porro Apostolus Thomas alios exhortans, roboransq; Apostolos, *Eamus,* inquit, *& nos, & moriamur cum illo.* Quo quid aliud ostendit, quam propositum, voluntatemq; resignatam ad commoriendum Christo? Secundo fuit in Thoma fides zelans. Nam hortabatur alios Apostolos (vt dixi) ad commoriendum cum Christo. Non illi erat satis, vt Christo solus hunc deferreret honorem. Cupiebat enim etiam ab alijs honorari, quomodo fidelis seruus Domini sui debet zelari honorem & seruentium fidelitatem, ad quod cuncti tenentur Christiani: puta execrari, odisse & persequi irreuerentiam, probrum, contemptum, inobedientiamq; Dei, eiusdemq; agnitionem, cultum, laudem, honorem ac gloriam procurare & promouere. Quod Psalmista faciens, dixit: *Tabeſcere me fecit zelus meus: quia oblitus sum verbatum inimici mei.* Honorem Dei zelans, eiusdem detestabatur in hoc irreuerentiam, quam ægrè ferebat in malis: deinde illius honorem promouere quoque cupiens, *Docuero inquit, iniquis vias tuas & impij ad te conuertentur.* Hoc modo S. Thomas quoque Domini zelabatur honorem. Dolebat Indorum animas à sui conditoris agnitione aberrare & perire. Dolebat diabolo honorem, qui Dei erat solius, offerri. Conabatur eos creatori suo adducere. Adcirco illis prædicans, Dei veri notitiam infudit. Nam abstinere à peccatis, credere in Christum, orareq; Deum in omni loco docuit. Biennio autem Indis prædicabat. Sed proh dolor, quanta vidit intereablaſphemiæ portenta, quantas idololatricæ insanias, quot abominationes paganorū, & diabolica sacrificia? quæ omnia, quia ad Dei siebant iniuriam, Thomas non potuit non animo vulnerari contuens. Hæc autem arguebat, hæc demoliebatur, hæc deprecabatur, & vt ad Christum conuerterentur, obnixè etiam rogando, eos inuitabat. Hæcine fides est charitate zelans & ardens, quæ proximos pariter, non se tantum, saluari satagit. Pro hac re in laboribus continuis constitutus, docendo, palam prædicando, increpando, consolando, miracula faciendo, sanitatūq; præstando beneficia, occupabatur. Quid, quod pecuniam maximam ad constructionem palatij à rege Indorum sibi traditam Thomas in pauperes erogauit? Nonne regem diligens, ei qui terrenam cupiebat sibi domum ædificari, Thomas nobilissimam fabricauit domum non manu factam in cælis? Vides, quam credulus fuerit, tenaxq; Euangelici consilij à Christo traditi, quo Christus monuerat non thesaurizare nos super terram, vbi fur appropinquat, erugo consumit, tineaquæ demolitur, sed thesaurizare, inquit, vobis thesaurum in cælis. Curabat igitur regi nobilius palatium, quam putarat ille, per pauperes ædificari, curabat pauperū manibus thesauros in cælum portari, illuc regi ædificaturus præmittebat thesaurum, simulq; interea egenorum leuabat inopiam, in eadem re bis miseriors, bis prouidus. Vbi estis vos diuites, qui palatia & paradisos vobis hic ædificatis? Quam diu possidebitis? an semper habitabitis super terram? Sed dicitis: Non habemus in his delectationem. Bona verba. Gratis ergo in lutum tot aurorum milia projicitis. Si non delectat vos fastus ille, & ædificorum
- Ioan. 11.**
- Fides zelans que sit.**
- Zelum cuius modi omnis Christianus pro Deo habere teneatur.**
- Psalm. 118.**
- Psalm. 50.**
- Zelo quanto B. Thomas honorè Dei, animarūq; salutem, zelatus sit.**
- Palatium quo pæcho ædificauerit Indorum regi S. Thomas in cælis.**
- Hebr. 3.**
- Matth. 6.**
- Lucæ 12.**
- Ædificia pretiosa & curiosa diuitum quam execranda.**

orum superbia, quare non dedistis egenis pecuniam, qui reciperent vos in aeterna tabernacula? Heu quomodo fallimini, & vos ipsos fallitis. Aliter regi Thomas consultum voluit. Nam etiam ignoranti palatium in caelo constitutum, curavit. Aberat per id temporis, rex Indiae à regno Gundaphorus vocatus. Atque ideo Thomae copia erat maior populo praedicandi, Ecclesias construendi, & ministros constituendi sacramentorum. Rediens autem rex, ut nihil vidit aedificatum, Thomam simul ac Abianem praefectum, qui Thomam adduxerat, in carcerem coniecit, mente trañans, quo genere eos mortis perimeret. Verum, interea frater regis moritur, atque post triduum nondum sepultus, à Deo resuscitatur, narrans quam augustum viderit palatium, quod regi fratri suo Thomas in caelo construxisset: praedicansque sanctitatem Apostoli, fecit ut rex Apostolum è vinculis educeret, veniamque humiliter ab Apostolo peteret. Sanavit autem Apostolus omnes infirmos qui adducti fuerant, & multa hominum milia baptizabantur. Dixi igitur Thomam fidem habuisse zelantem. Cupiebat namque Deo reddi honorem suum, cupiebat animas recuperare statum caelestis paradisi, ad quem creatae fuerant.

Lucæ 16.

Pari modo autem, quod hic laudamus in sancto Thoma, debemus imitari omnes. Nemo enim non tenetur ex lege charitatis sui proximi salutem, bonum ac commodum zelari. Magnopere enim nobis curandum est, summoque studio conandum, ut nihil proximis nostris, quicquid in nobis est officij, obsequij, auxiliijve ad salutem eorum pertinentis negemus, nihil subtrahamus: sed in omni genere misericordiae succurramus proximis, quomodo Christus monet, dicens: *Omni petenti te tribue*: hoc est, quacunque re indigerit frater tuus, illam, si habes & communicare potes, non impartire. Vide autem quam pulchre Thomas eos quoque, qui se honorauerant, zelo diuini honoris pro temporali honore illis aeternae salutis beneficia impetrauit: & iterum, quomodo eum, qui contumelia sanctum affecerat Apostolum atque iniuria Deus ultus est? Ut discas Deum quicquid seruis suis viderit exhibitum aut coronare, aut punire, perinde ac si sibi ipsi esset factum. Nam ubi Thomas Apostolus à Domino missus ex Caesarea, ut supra dixeram, cum Abane Indiae praefecto demigraret ad Indiam, in via venerunt Andronopolim: ibi tunc accidit, ut rex illius ciuitatis nuptias seruaret filio suo Dionysio, desponsata illi puella nobilissima Pelagia. Quibus nuptijs interesse rex praecerat omnes. Itaque cum ibi esset quoque Abanes cum Thoma, puella quaedam vnicuique laudes aut comendationem illius aliquam canebat. Erat autem Hebraea, fortasse tum captiua illuc abducta puella. Videns igitur haec Apostolum Thomam non manducantem, sed oculos in caelum leuantem, intellexit illum adorare Deum caeli, virumque esse Hebraeum. Cantauit igitur, quod libentius iHum sciuit auditurum, ipsi in Hebraea lingua blatanens: Deus vnus qui fecit caelum & terram, & fundauit maria. Quod audiens Apostolus, attentus auscultauit. Videns autem quidam mentis praepositus, quia Thomas non manducaret, in maxillam Apostolum percussit. Quamobrem nihil indignatus Apostolus, nec meditatus vitionem, sed Deum pro illo rogauit, ut in hac vita, non in futura, mereretur propter hanc culpam puniri.

Zelandum
quomodo sit
unicuique
pro proximo
suo.

Lucæ 6.

Pra-

Prænuñciauit igitur Hebræo sermone (quem puella intelligebat) se non discessurum ante de hoc loco conuiuij, quàm canis manum hanc, qua fuerat percussus, per locum conuiuij circumferret. Quod protinus secutum est. Illum enim pro aqua recente abeuntem leo offendens, occidit, & sanguinem lambuit. Cuius corpus canes lacerauerunt: quorum vnus confestim cum manu è caduere auulsa aufugiens, conuiuium intrauit, & percussoris circumtulit manum. Puella autem Hebræa, quæ audierat Apostolum loquentem, vbi id euenisse, quomodo ab Apostolo fuerat prædictum, sensit, ad pedes Apostoli procidit, eiusquæ laudes euulgauit. Porro rex illius ciuitatis Apostolum rogauit, vt sponso sponsæquæ benediceret. Quod annuens Apostolus, vtrumque benedixit, & ad seruandam virginitatem hortatus est. Est quoque illis sequenti nocte castè obdormientibus illata huiusmodi visio. Siquidem apparuit illis quasi rex gemmatus, eosquæ circumplectens, & dicens: Apostolus meus benedixit vos, vt vitæ æternæ efficiamini participes. Post hæc iterum illos conueniens Apostolus ait: Rex meus in visione vobis locus est, vultquæ vt mea in vobis benedictio fructificet. Habete carnis integritatem, quæ omnium est regina virtutum & fructus salutis perpetuæ. Virginitas soror est Angelorum, victoria libidinum, fidei trophæum, expurgatio dæmonum, æternorum securitas gaudiorum, & omnium bonorum possessio. Illis itaque baptizatis, & per discipulum sancti Thomæ illuc missum multis conuersis, Dionysius regis filius ibi Episcopus factus est: qui sponsam suam Pelagiam sacro velamine consecrauit. Tertio, fuit in sancto Thomæ fides pertingens ad veram charitatem, perducensquæ ad illum, quem credebat. Nam sicut Thomæ fides nunquam fuit mortua, nec ociosa post Domini ascensionem, nec dubia, ita operans quouque per charitatem, nequaquam ociosè, gratis, frustra aut inutiliter operabatur: sed hoc credidit, quod docuit, quod quæsiuit, ad quod anhelauit, aliosquæ docuit & perduxit, hoc ipse assecutus est. Quid, inquis, est illud? Corona profecto regni cælestis, vita immortalis, æternitas beata, quam alijs prædicauit, alijsque ex ore Domini promisit, hæc ipse hodie Apostolus & martyr gloriosus assecutus est. Nam vbi eos quos ad Deum conuersos baptizauerat, instruxerat ad pietatem, vnitatemquæ ac pacem, tandem omnia repletens, eo modo quo Ephesios Paulus Apostolus, docebat simul & admonuit, dicens: *Obsecro vos in Domino, vt dignè ambuletis vocatione, qua vocati estis cum omni humilitate ac mansuetudine, cum patientia supportantes inuicem in charitate: solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis.* Quod re vera est præstare Christianum, germaneqûe Christum imitari. Exhortatione igitur finita, concessit ad superiorem Indiam, cupiens ibi quoque Domino populum lucrari: propter quod assecutus est etiam coronam martyrij. Vt enim ex diaboli faucibus gentem illam extraheret, morti vitam suam exposuit: sciens hanc esse Christi charitatem, vt quomodo ipse pro nobis animam suam posuit, ita nos quoque pro fratribus debeamus animas ponere. Plurimum enim facere debemus animas fratrum nostrorum, quàm corpora nostra. Quapropter vt illas à morte eripiamus, vltro (quod & Thomas fecit Apostolus) vitam nostram seu corpora nostra tradere nos decet in mortem. Igitur illuc vbi Thomas peruenit, magnam cito populi turbam, reginã quoque Synechidæ

Virginitas
carnis quan-
tum sit lau-
data à B.
Thoma Apo-
stole.

Fides pertin-
gens ad cha-
ritatem qua
sit.

Ephes. 4.

1. Ioan. 3.

Animas pro-
ximorum plu-
rimis esse faci-
endas quam
corpora no-
stra.

accidit

ac eius sororem Migdoniam Charisij vxorem ad Christum cōuertit. Quo nomine tā à rege, quam à Charysio multis pœnis affectus est. Primū enim supra ferrum ignitum, seu super lameas ferreas cādentes (vt in eius gestis legitur) stare iussus est, sed non læsus: deinde in fornacem ardentem coniectus, aut, sicut gesta eius habent, in thermas æstuanes. Postremo ad templum Solis ductus, oratione ad Deum fusa, diabolo præcepit, vt idolū defereret, contereret, & abscederet. Quod vbi factum est, sacerdotibus in furorem versis, ab vno illorum gladio, seu quod Isidoro magis placet, lancea perfolius est. Hac itaque gloria, puta martyrij, Apostolus cōronatus transfuit ad Christum. Nos igitur eius gratulemur lætitiæ: quandoquidem superatis omnibus huius vitæ laboribus, pœnis & incommodis quibuscunque, plenus nunc gaudio intravit in gloriam à Christo illi donatam. Imitemur ergo nos eius deuotionem, feruorem ac constantiam. Recolamus quanto fuerit robore Christi verbis mox in fide confirmatus, dicentis: *Noli esse incredulus, sed fidelis.* Quibus verbis vos quoque ô filij admonitos volo, vt articulos fidei, hoc est, Symbolum Apostolorum expresse articulatiq; credatis. Ea verò quæ in scriptura sancta habentur, & quæ credit Ecclesia ad minus implicite credatis. Symbolum enim Apostolorum nemini Christiano licet ignorere, nec ignorantem decet ad Eucharistiæ sanctæ accedere Sacramentum, donec illud discat. Videant hic parentes quomodo instruant proles suas, orationem puta Dominicam, Angelicam salutationem & fidei cōfessionem. Quod si neglexerint, grauissimam inde habebunt damnationē. Patrini quoque coram Deo reddent rationem, qui in baptismo pro infantibus baptizandis in fide sponderunt, illorum nomine respondentes, credo, abrenuncio, &c. quomodo instituerint filios, quorum in regeneratione hac spirituali facti sunt patres aut matres. Nam hoc ipsum mandatur in Iure Canonico, vt patet, ne consecratione dist. 4. c. Vos: vbi sic dicitur: Vos ante omnia tam viros, quàm mulieres, qui filios in baptismo suscepistis moneo, vt cognoscatis vos fidei iussores apud Deum pro illis extitisse, quos de sacro fonte suscepistis. Ideo semper eos admonete, vt custodiant castitatem, iustitiam diligant, charitatem teneant: & ante omnia Symbolum Apostolicum & orationem Dominicam addiscant. Et vos ipsi tenete, & illis quos de sacro fonte accepistis, ostendite. Postremo, non putetis Deo tunc satisfactum, si corde credideritis, nisi (vbi opus fuerit) etiam ore confiteamini. Ad omnem enim Christianum necessario pertinet, paratum habere semper animum pro loco & tempore fidem palam profiteri. Prius enim debet auferri vita, quæ potius est etiam amittenda, quàm fides, & interrogatum de fide, tacere non licet. Qui enim interrogatur, Christianus an sit, si tacerit, Christum negat. Nunquam pariter licet tempore persecutionis fidem clam in corde tenere, & ore negare: sed recordari oportet Christi dicentis: Qui me erubuerit, id est, confiteri timuerit coram hominibus, hunc Filius hominis erubescet coram Patre & Angelis Dei, Quod Deus à nobis auertat: sed in fide, spe & charitate perseverantiam nobis concedat Dominus noster Iesus Christus, in secula benedictus, Amen.

Martyrium S. Thomæ Apostoli quam fuerit horrificum.

Isidorus.

S. Thomas Apostolus in quibus sit nobis imitandus. Ioan. 20.

Credere que, nam quilibet teneatur Christianus.

Patres quid proles suas docere debeant.

Patrinorum negligentia periculum quantum inferet.

Patrini quomodo spirituales filios suos instruere debeant.

Fidem suam quando palam confiteri quilibet teneatur Christianus.

Lucæ 9.